

II kasmetinė nacionalinė socialinės politikos konferencija „Gyvenimo kelias ir jo krizės: kaip (ar) veikia Lietuvos socialinė politika?“

PRANEŠIMŲ SANTRAUKOS

2022 m. spalio 14 d.

Vilniaus universitete vyko II kasmetinė nacionalinė
socialinės politikos konferencija „Gyvenimo kelias ir jo krizės:
kaip (ar) veikia Lietuvos socialinė politika?“

Universiteto g. 3, Vilnius

<https://youtu.be/oBGfbjJijPY>

Vyresnio amžiaus Lietuvos gyventojų interneto naudojimo ir psichikos sveikatos sąsajos

Olga Zamalijeva

Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Psichologijos instituto Taikomosios psichologijos laboratorija, olga.zamalijeva@fsf.vu.lt

Antanas Kairys

Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Psichologijos instituto Taikomosios psichologijos laboratorija, antanas.kairys@fsf.vu.lt

Nagrinėjama problema:

Pasaulio sveikatos organizacija, įvardydama visuomenės senėjimą kaip vieną iš didžiausių civilizacijos triumfų, o kartu ir iššūkių, pabrėžė aktyvaus senėjimo svarbą. Aktyvus senėjimas apibrėžiamas kaip procesas, kurio metu optimizuojamos sveikatos, dalyvavimo ir saugumo galimybės, siekiant pagerinti gyvenimo kokybę senstant (WHO, 2002). Skiriamos keturios aktyvaus senėjimo sritys: užimtumo, dalyvavimo visuomenėje, savarankiškumo ir sveikatos bei gebėjimų ir aplinkos. 2018 metų Aktyvaus senėjimo indeksas rodo, kad Lietuva priklauso šalių grupei, kuri turi problemų beveik visose aktyvaus senėjimo srityse, o gebėjimų ir aplinkos srityje yra antra nuo galo Europos Sąjungoje (UN, 2019). Gebėjimų ir aplinkos sritis yra siejama su keletu esminių indikatorių, tarp kurių yra informacinių technologijų naudojimas ir psichikos sveikata (UN, 2019). Todėl šio pranešimo tikslas – remiantis Europos sveikatos, senėjimo ir išėjimo į pensiją (SHARE) duomenimis, išanalizuoti vyresnio amžiaus Lietuvos gyventojų interneto naudojimo ir psichikos sveikatos sąsajas. sveikata.

Tyrimo metodika:

Analizė grįsta SHARE tyrimo 9-tos bangos COVID-19 antra apklausa (Börsch-Supan, 2022; DOI: 10.6103/SHARE.w9ca.800). Buvo analizuoti 863 Lietuvos respondentų, sulaukusių 65 metų ir vyresnių (64,4 proc. moterų; amžiaus vidurkis 76 metai) duomenys, Lietuvos duomenys palyginti su kitų Europos šalių duomenimis. Atlikta analizė atskleidė, kad nuo COVID-19 protrūkio pradžios bent kartą naudojami internetu 36,7 proc. Lietuvos vyresnio amžiaus žmonių, o vidutiniškai kitose SHARE tyrime dalyvavusiose šalyse tokių buvo 46 procentai. Analizuojant interneto naudojimo tikslus atskleista, kad Lietuvos vyresnio amžiaus žmonės internetą rečiau nei kitų šalių gyventojai naudoja finansams tvarkyti ir pirkti. Analizuojant interneto naudojimo COVID-19 pandemijos laikotarpiu sąsajas su psichikos sveikatos rodikliais (nerimastingumu, prislėgtumu, miego sunkumais, vienišumu) nustatyta, kad interneto naudojimas susijęs su geresne psichikos sveikata. Šie rezultatai rodo, kad interneto naudojimas, ypač pandeminiu laikotarpiu, gali būti psichikos sveikatos apsauginis veiksnys ir svarbus aktyvaus senėjimo komponentas.

Pranešimas parengtas vykdant projektą Nr. FSF-2022-1 „Aktyvaus senėjimo politika Lietuvoje: iššūkiai ir galimybės“.